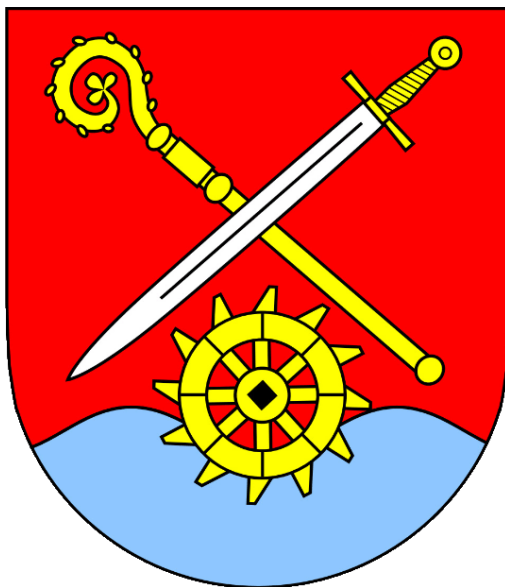

URZĄD MIASTA w WOJKOWICACH

***Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc,
w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa
osób wykorzystujących obszar wodny do pływania,
kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji na terenie
Gminy Wojkowice***

SPIS TREŚCI

1. Cel i podstawy prawne opracowania	2
2. Charakterystyka Gminy Wojkowice	4
3. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Wojkowice	5
4. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji	7
5. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych występujących na terenie Gminy Wojkowice	10
6. Kontakty alarmowe	12
7. Podsumowanie	13

1. Cel i podstawy prawne opracowania.

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. O bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 714 ze zm.) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- Dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji.
- Oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych.
- Prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
  - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
  - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
  - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej,
  - d) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób,
  - e) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy odpowiada:

- Na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- Na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- Na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta)- zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

Zgodnie z art. 16 pkt 22 oraz art. 16 pkt 28 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2023r., poz. 1478 ze zm.);

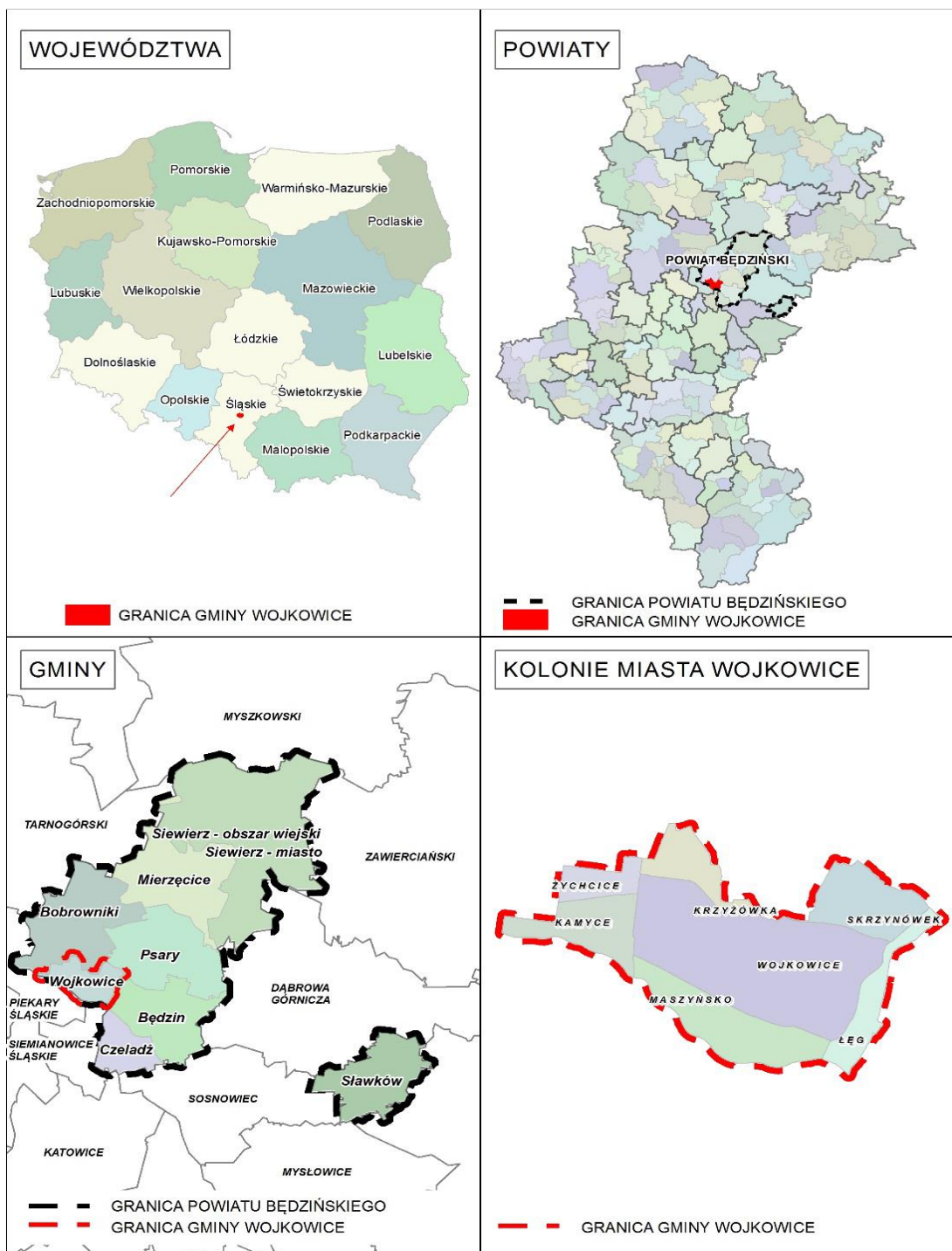
Kąpielisko - to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpielii; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych.

Miejsce okazjonalne do kąpielii - to wykorzystywany do kąpielii wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Kąpielisko dzikie lub dzikie plaże – nie mają odniesienia do definicji ustawowej, są to lub mogą być miejsca wykorzystywane przez mieszkańców do okazjonalnego plażowania czy kąpielii, bez jakiegokolwiek infrastruktury i gwarancji bezpieczeństwa.

2. Charakterystyka Gminy Wojkowice.

Gmina miejska Wojkowice położona w południowej Polsce, usytuowana w centralnej części województwa śląskiego. Jest jedną z ośmiu gmin powiatu będzińskiego. Położona w zachodniej części powiatu, sąsiaduje od północnego zachodu z gminą wiejską Bobrowniki, od północnego wschodu z gminą wiejską Psary, od wschodu z miastem Będzin, od południa z miastem Piekary Śląskie oraz z miastem Siemianowice Śląskie (miasta na prawach powiatu)

Powierzchnia Gminy Wojkowice wynosi 12,77 km² z czego około 60% stanowią użytki rolne. W mieście Wojkowice nie występują duże kompleksy leśne, lasy zajmują około 2,5% powierzchni. Pozostałe formy użytkowania stanowią niespełna 38% ogólnej powierzchni, przy czym ponad 29% stanowią tereny zurbanizowane. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne, które stanowią około 45% wszystkich gruntów użytkowanych rolniczo. Sady zajmują około 7%, łąki trwałe – około 4,5%, pastwiska nieco ponad 2,5% powierzchni miasta.

3. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Wojkowice

Wody Powierzchniowe - Oznaczają wody śródlądowe z wyjątkiem wód podziemnych (tj. wszystkie wody stojące lub płynące na powierzchni lądu); wody przejściowe i wody przybrzeżne, z wyjątkiem sytuacji, kiedy z uwagi na stan chemiczny zaliczyć można do nich również wody terytorialne.

Wody powierzchniowe śródlądowe dzieli się na:

1. płynące

- w ciekach naturalnych, kanałach oraz w źródłach, z których cieki biorą początek,
- znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych,
- znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących;

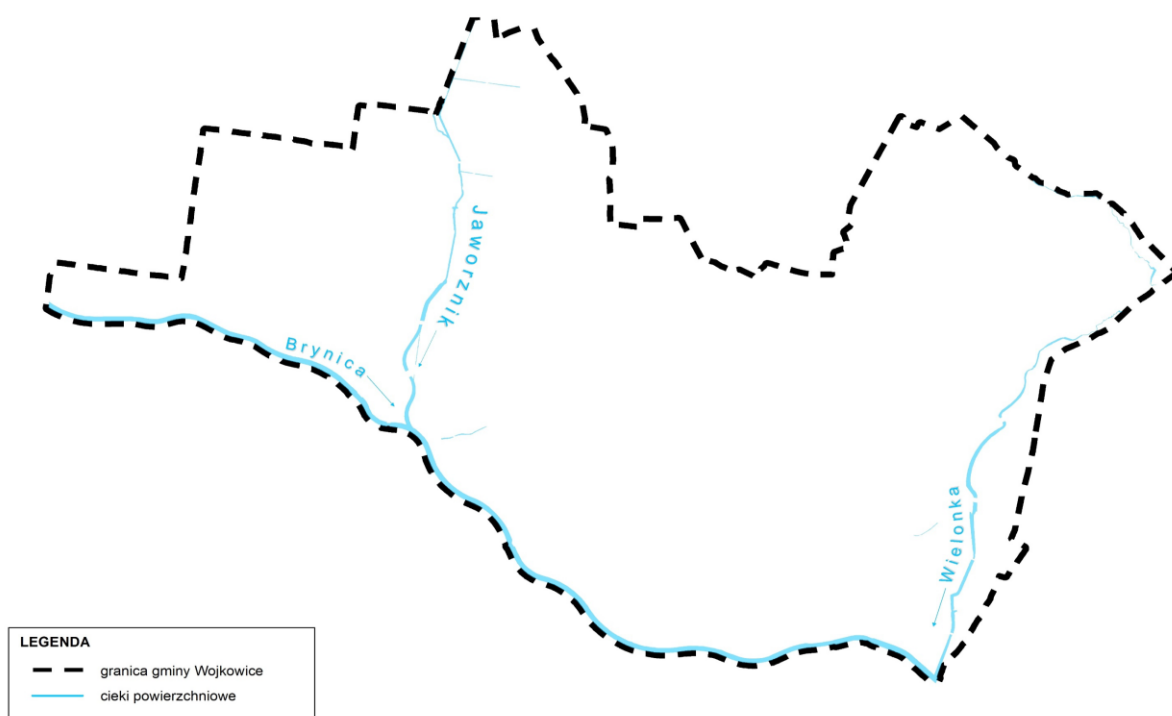
2. stojące

- znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpośrednio, w sposób naturalny, z powierzchniowymi wodami płynącymi.

Obszar gminy Wojkowice położony jest w dorzeczu Wisły. Główną rzeką miasta na odcinku wynoszącym 6,3 km, jest Brynica stanowiąca prawostronny dopływ Czarnej Przemszy. Obszar miasta odwadniany jest ponadto przez Potok Jaworzniak (zachodnia część gminy) i Wielonkę (wschodnia część gminy), stanowiące

lewobrzeżne dopływy Brynicy. Brynica zaczyna swój bieg na wysokości 359 m n.p.m. w województwie śląskim w miejscowości Mysłów, gdzie odwadnia stoki Garbu Woźnickiego. Następnie jej wody kierują się na południowy zachód, w okolicach Niezdary rzeka zmienia kierunek na południowy, przepływa przez zbiornik Kozłowa Góra i od Piekar Śląskich zmienia kierunek na południowo wschodni aż do ujścia. Koryto Brynicy w granicach miasta jest uregulowane, posiada zabudowę techniczną i obwałowania. Obszar źródłowy Jaworznika zlokalizowany jest w okolicach Twardowic i „Sroczej Góry”, na wysokości 363 m n.p.m. W początkowym odcinku dolina potoku kieruje się na południowy wschód, a dalej od Twardowic, aż do ujścia na południowy zachód. Jaworznik wpada do Brynicy w Żychcicach. Wielonka bierze swój początek w Strzyżowicach i jej dolina charakteryzuje się przebiegiem z północnego wschodu na południowy zachód. Ponadto na terenie miasta przy granicy ze Strzyżowicami do Wielonki wpada jej prawobrzeżny niewielki dopływ - Ciek Graniczny, który jest zasilany 2 wypływami, zlokalizowanymi w rejonie ulicy Długosza. Sieć hydrograficzna miasta została w znacznym stopniu antropogenicznie przeobrażona, przejawia się to uregulowaniem koryt rzek. Na terenie gminy Wojkowice brak jest naturalnych zbiorników wód powierzchniowych.

CIEKI POWIERZCHNIOWE

4. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Czynnikami mogącymi wpłynąć na ilość osób korzystających z wód na terenie Gminy Wojkowice są pogoda i okres wakacyjny. W okresie letnim wzrasta ryzyko urządzania dzikich kąpielisk lub miejsc wykorzystywanych do okazjonalnego kąpania się na własną odpowiedzialność. Równocześnie wzrasta zagrożenie wypadków i utonięć. Łatwy dostęp z brzegu i płytka woda mogą zachęcać do kąpieli w wodzie, co rodzi niebezpieczeństwo utraty zdrowia i życia.

Rzeka Brynica w Wojkowicach

***Rzeka Brynica na pograniczu
Wojkowic i Siemianowic Śląskich***

Rzeka Brynica w Wojkowicach

Potok Wielonka w Wojkowicach

Potok Jaworznik w Wojkowicach

5. Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych występujących na terenie Gminy Wojkowice.

Obecnie na terenie Gminy Wojkowice nie znajdują się wyznaczone do korzystania kąpieliska strzeżone ani miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływania sportu czy rekreacji. Położenie wód w granicach administracyjnych Gminy Wojkowice oraz ich stan wyklucza możliwość tworzenia takich miejsc w przyszłości. Istnieje jednak prawdopodobieństwo kąpieli w nieustalonych do tego celu miejscach.

Wejście do wody stwarza niejednokrotnie zagrożenie dla zdrowia i życia, z którym należy się liczyć.

Szczególnie groźne sytuacje to:

- wstrząs termiczny,
- brak umiejętności pływania,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- skurcze lub zasłabnięcia,
- skakanie do wody,

- zła ocena swoich umiejętności,
- kąpiel w miejscach zarośniętych,
- niekorzystne warunki pogodowe,
- w przypadku dzieci brak nadzoru rodziców,
- stan zdrowia,
- skażenie środowiska wodnego w wyniku przedostania się do wód substancji chemicznych,
- brak odpowiedzialności.

Zagrożenia dla osób kąpiących się mogą wynikać z:

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia,
- odbywanie kąpieli podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych np. burza, silny wiatr, mgła,
- dłuższe przebywanie w wodzie o zbyt niskiej temperaturze,
- korzystanie z miejsc nieprzystosowanych do kąpieli bez znajomości głębokości i ukształtowania dna,
- kąpieli pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Potencjalne zagrożenia dla osób przebywających w miejscach wykorzystywanych do kąpieli to:

- korzystanie z tzw. dzikich kąpielisk, pozostających bez nadzoru ze strony specjalistycznych organizacji ratowniczych oraz administracji samorządowej,
- kąpiel w wodzie zanieczyszczonej toksynami w wyniku jej zakwitnięcia, co może wywołać podrażnienia skórne, zapalenie spojówek, dolegliwości układu pokarmowego i oddechowego,
- skażenie środowiska wodnego w wyniku awarii i przedostania się do wód substancji niebezpiecznych.

Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarze wodnym:

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2023r., poz. 1478 ze zm.) każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Prawo do powszechnego korzystania z wód nie sprowadza się wyłącznie do prawa do kąpiel, stąd zakaz kąpiel nie oznacza zakazu powszechnego korzystania z wód. Nie wszystkie wody powierzchniowe stanowią obszary bezpieczne i właściwe do kąpiel. Na wodach powierzchniowych nadających się do tego celu mogą być wyznaczane kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel, zdefiniowane szczegółowo ww. ustawie. W przepisach m.in. ustawy Prawo wodne zostały określone wymagania dla kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel, a także zostały sprecyzowane obowiązki organizatorów takich miejsc. Korzystanie z kąpiel dozwolone jest wyłącznie na terenie kąpielisk lub miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel – w miejscach do tego wyznaczonych i wyraźnie oznakowanych, w których zapewnione jest spełnienie wszystkich wymagań określonych przepisami prawa, zapewniających bezpieczeństwo osób korzystających z tych miejsc, w tym dotyczących obecności ratowników oraz prowadzenia badań stanu sanitarnego wody. Przepisy art. 55 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2151 ze zm.) wskazują, że za kąpiel w miejscu zabronionym grozi kara grzywny (mandat karny) do 250 zł lub kara nagany. W przypadku osób nieletnich z uwagi na dowody potwierdzające ww. czyn rozpatrywane są przez sąd rodzinny i nieletnich

6. Kontakty alarmowe.

W sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia lub życia należy kontaktować się pod poniższymi numerami telefonów:

- Numer alarmowy 112,
- Policja 997,
- Straż Pożarna 998,
- Pogotowie ratunkowe 999,
- Numer alarmowy nad wodą 601 100 100.

7. Podsumowanie.

Analiza zagrożeń na obszarach wodnych na terenie Gminy Wojkowice jest dokumentem, który powstał w wyniku przeprowadzonych oględzin w miejscach potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi. Analiza ma na celu uświadomić lokalną społeczność o panujących zagrożeniach na obszarach wodnych oraz zachowaniu szczególnej ostrożności w takich miejscach. Niniejszy dokument po uzgodnieniu i zatwierdzeniu zostanie podany do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w Gminie Wojkowice.

Tabela uzgodnień

Lp.	Nazwa organu uzgadniającego	Data	Pieczęć i podpis
1			
2			
3			
4			
Zatwierdzam Burmistrz Miasta Wojkowice			
3			